

Tarcza 3.0 a postępowania sądowe

Rozpoczęcie biegu terminów procesowych i sądowych

- Od dnia 31 marca 2020 r. wstrzymane lub zawieszono zostały terminy procesowe i sądowe w postępowaniach sądowych, w tym sądowno-administracyjnych, egzekucyjnych, administracyjnych oraz innych, wskazanych przez ustawodawcę. Zgodnie z jego decyzją, od dnia 23 maja 2020 r., a więc po upływie 7 dni od dnia ogłoszenia ustawy, terminy, których bieg się nie rozpoczął, rozpoczną bieg, a terminy, które uległy zawieszeniu, zaczną biec dalej. Z uwagi na brzmienie art. 115 kc terminy „odwieszono”, które kończyłyby swój bieg w sobotę 23 maja 2020 r., upłyną dopiero w poniedziałek 25 maja br.

Zmiany dotyczące postępowań cywilnych i sądowno-administracyjnych

Zmiany dotyczące postępowań cywilnych

Rozprawy oraz posiedzenia jawne będą przeprowadzane przy użyciu urządzeń technicznych umożliwiających przeprowadzenie ich na odległość z jednoczesnym bezpośrednim przekazem obrazu i dźwięku. Równocześnie ustawa nie nakłada obowiązku fizycznej obecności uczestników w budynku sądu. Wyjątek stanowi sytuacja, gdy przeprowadzenie rozprawy lub posiedzenia jawnego bez użycia tych urządzeń nie wywoła nadmiernego zagrożenia dla zdrowia osób w nim uczestniczących.

Przyznano także przewodniczącemu prawo do zarządzenia przeprowadzenia posiedzenia niejawnego. Konieczne jest jednak spełnienie czterech warunków:

- przewodniczący uzna rozpoznanie sprawy za konieczne,
- przeprowadzenie wymaganych przez ustawę rozprawy lub posiedzenia jawnego mogłoby wywołać nadmierne zagrożenie dla zdrowia osób w nich uczestniczących,
- nie można przeprowadzić ich na odległość z jednoczesnym bezpośrednim przekazem obrazu i dźwięku,
- żadna ze stron nie sprzeciwiła się przeprowadzeniu posiedzenia niejawnego w terminie 7 dni od dnia doręczenia zawiadomienia o skierowaniu sprawy na posiedzenie niejawne.

Prezes sądu, ze względu na szczególne okoliczności, może zarządzić, że członkowie składu, z wyjątkiem przewodniczącego i referenta sprawy, mogą brać udział w posiedzeniu za pomocą środków komunikacji elektronicznej. Nie dotyczy to jednak posiedzenia, na którym dochodzi do zamknięcia rozprawy.

Uwaga: Wszystkie te zmiany dotyczą okresu obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii ogłoszonego z powodu COVID-19 oraz w ciągu roku od odwołania ostatniego z nich.

Jeżeli postępowanie dowodowe w sprawie zostało przeprowadzone w całości, sąd może, po odebraniu od stron lub uczestników postępowania pisemnych stanowisk, zamknąć rozprawę i wydać orzeczenie na posiedzeniu niejawnym.

Sąd drugiej instancji może rozpoznać apelację wniesioną przed dniem 7 listopada 2019 r. na posiedzeniu niejawnym, jeżeli przeprowadzenie rozprawy w opinii tego sądu nie jest konieczne. Rozpoznanie rozprawy na posiedzeniu niejawnym jest jednak niedopuszczalne, jeśli strona złożyła wniosek o przeprowadzenie

rozprawy, przeprowadzenie niepodlegającego pominięciu dowodu z zeznań świadków lub przesłuchania stron, chyba że cofnięto pozew lub apelację albo zachodzi nieważność postępowania.

Uwaga: Wniosek o przeprowadzenie rozprawy należy złożyć w terminie 7 dni od dnia doręczenia zawiadomienia o skierowaniu sprawy na posiedzenie niejawne.

Zmiany dotyczące postępowań sądowoadministracyjnych

Naczelny Sąd Administracyjny może rozpoznać skargę kasacyjną na posiedzeniu niejawnym, w składzie trzech sędziów, jeżeli zostaną spełnione dwa warunki:

- strona wnosząca skargę kasacyjną nie zrzekła się rozprawy lub jej przeprowadzenia zażądała inna strona,
- wszystkie strony w terminie 14 dni od dnia doręczenia zawiadomienia o zamiarze skierowania sprawy na posiedzenie niejawne wyrażą na to zgodę.

Rozprawy oraz posiedzenia jawne w wojewódzkich sądach administracyjnych oraz Naczelnym Sądzie Administracyjnym będą przeprowadzane przy użyciu urządzeń technicznych umożliwiających przeprowadzenie ich na odległość z jednoczesnym bezpośrednim przekazem obrazu i dźwięku. Równocześnie ustawa nie nakłada obowiązku fizycznej obecności uczestników w budynku sądu. Wyjątek stanowi sytuacja, gdy przeprowadzenie rozprawy lub posiedzenia jawnego bez użycia tych urządzeń nie wywoła nadmiernego zagrożenia dla zdrowia osób w nim uczestniczących. Regulacja ta jest więc tożsama z regulacją dotyczącą postępowań cywilnych.

Uwaga: Zmiany ta dotyczą okresu obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii ogłoszonego z powodu COVID-19 oraz w ciągu roku od odwołania ostatniego z nich.

Przyznano także przewodniczącemu prawo do zarządzenia przeprowadzenia posiedzenia niejawnego, w składzie trzech sędziów. Konieczne jest jednak spełnienie trzech warunków:

- przewodniczący uzna rozpoznanie sprawy za konieczne,
- przeprowadzenie wymaganych przez ustawę rozprawy lub posiedzenia jawnego mogłoby wywołać nadmierne zagrożenie dla zdrowia osób w nich uczestniczących,
- nie można przeprowadzić ich na odległość z jednoczesnym bezpośrednim przekazem obrazu i dźwięku.